

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 146/2021
18.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у поступку ликвидације над ликвидационом масом АД за осигурање „Плава тачка осигурање“ Нови Београд – у ликвидацији, чији је ликвидациони управник Агенција за осигурање допозита, одлучујући о сукобу надлежности између Привредног суда у Београду и Привредног апелационог суда, на седници већа одржаној 18. марта 2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету стварно је надлежан Привредни суд у Београду.

Образложење

У поступку ликвидације над ликвидационом масом АД за осигурање „Плава тачка осигурање“ Нови Београд – у ликвидацији, након укидања решења Привредног суда у Београду 6 Л 11/2010 од 23.04.2019. године решењем Привредног апелационог суда 7 Пвж 367/2019 од 07.08.2019. године, у поновљеном поступку Привредни суд у Београду донео је решење 6Л 1/2019 дана 28.07.2020. године, којим је у I ставу изреке усвојио завршни извештај и завршни рачун ликвидационог управника, у II ставу изреке закључио поступак ликвидације над ликвидационом масом АД за осигурање „Плава тачка осигурање“ Нови Београд – у ликвидацији, у III ставу одредио да се преносе потраживања тог ликвидационог дужника према акционарима ликвидационог дужника по основу враћања вишка ликвидационе масе по решењу истог суда 5ЛП 15/2006 од 22.01.2008. године до висине вредности преузете имовине, ради намирена поверилаца чија потраживања на име неисплаћених камата по означеним пресудама нису намирена у означеним износима, у IV ставу изреке пренео у судски депозит одређени износ на име неисплаћених поверилаца и на име резервисаних средстава за трошкове који настану након закључења ликвидационог поступка, и остатак без одређене намене, у ставу V наложио ликвидационом управнику да по правноснажности решења угаси рачун ликвидационе масе по исплати преосталих новчаних средстава, ставом VI наложио брисање ликвидационог дужника код Агенције за привредне регистре, ставом VII наложио брисање ликвидационе масе у евиденцији матичних бројева код Републичког завода за статистику, у ставу VIII наложио брисање ликвидационог дужника из Регистра пореских обвезника и у ставу IX одредио да ће донети посебно решење о разрешењу дужности ликвидационог управника.

Решењем Привредног апелационог суда 7Пвж 335/2020 од 27.01.2021. године делимично је преиначено првостепено решење, у I и II ставу изреке, тако што је

одбијен предлог ликвидационог управника за усвајање завршног извештаја и завршног рачуна од 07.04.2020. године, као и предлог за закључење поступка ликвидације на основу истих, над означеним ликвидационим дужником, као неоснован. Укинато је првостепено решење у преосталом делу, у ставовима III – IX.

Привредни суд у Београду је предмет доставио Врховном касационом суду ради решавања сукоба надлежности који изазива у односу на Привредни апелациони суд. Образложио је да је решењем Привредног апелационог суда 7Пвж 335/2020 од 27.01.2021. године поново укинато решење првостепеног, Привредног суда у Београду, што сматра да је противно забрани двоструког укидања судске одлуке, позивом на одредбу члана 387. став 3. Закона о парничном поступку и на Закључак усвојен на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 12.11.2019. године. Сматра да није функционално надлежан да по трећи пут поступа у истом предмету, те на основу члана 22. Закона о парничном поступку у вези члана 7. Закона о стечају и члана 22. и 25. Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање, доставља списе предмета Врховном касационом суду ради одлучивања о сукобу функционалне ненадлежности овог суда у односу на Привредни апелациони суд.

На основу одредаба члана 15. став 1. и члана 30. став 2. Закона о уређењу судова и сходном применом члана 22. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је о сукобу надлежности између означених судова одлучио на следећи начин.

Поступак ликвидације над ликвидационом масом АД за осигурање „Плава тачка осигурање“ Нови Београд - у ликвидацији води се по одредбама Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање („Службени гласник РС“ бр 14/2015 и 44/2018 – др закон), одредбом члана 34. стог закона, и по одредбама Закона о стечају („Службени гласник РС“ бр 104/09, 99/11 – др закон, 71/12- УС и 83/14). Према одредби члана 25. Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање, одредбе закона којим се уређује стечај привредних друштава и одредбе овог закона којима се уређује поступак стечаја сходно се примењују код поступка ликвидације. Одредбом члана 26. наведеног закона, органи поступка ликвидације су ликвидациони судија и ликвидациони управник. Према одредби члана 22. наведеног закона, на поступак стечаја друштава за осигурање, кад истим законом није друкчије одређено, примењују се одредбе закона којим се уређује стечај привредних друштава.

Закон о стечају („Службени гласник РС“ бр 104/2009, 99/2011 – Др закон, 71/2012 – Одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018) уредио је поступак стечаја, па и правила поступка, међу којима и о закључењу стечајног поступка. Одредбом члана 148. став 1. стечајни судија доноси решење о закључењу стечајног поступка на завршном рочишту, након расправљања о завршном рачуну стечајног управника према одредби члана 145. став 1. тачка 1. истог закона.

Наведене одредбе којима уређен поступак стечаја сходно се примењују на поступак ликвидације друштава за осигурање, па и ликвидационе масе друштва за осигурање, према напред наведеним одредбама Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање.

Како су на наведени начин уређена правила поступка, о закључењу поступка ликвидације и о расправљању и усвајању завршног рачуна, ту нема места сходној

примени одговарајуће одредбе закона којим се уређује парнични поступак. Према начелу императивности и преклузивности, из одредбе члана 7. Закона о стечају, стечајни поступак, па сходно томе и ликвидациони поступак пред судом спроводи се по одредбама тог закона, ако није другачије одређено, а само на питања која нису посебно уређена тим законом сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује парнични поступак.

Судски поступак ликвидације, као и стечајни поступак, су *sui generis* поступци којима није примерена примена одредбе Закона о парничном поступку из члана 387. став 3., на коју се позива Привредни суд у Београду. Према тој одредби Закона о парничном поступку, у случају да је првостепена пресуда већ једанпут била укинута, другостепени суд не може да укине пресуду и упути предмет првостепеном суду на поновно суђење. Закључак о забрани двоструког укидања решења у парничном и ванпарничном поступку који је усвојен на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 12.11.2019. године, на који се такође позива Привредни суд у Београду, односи се на забрану двоструког укидања решења којима се правноснажно окончава парнични и ванпарнични поступак, на решења о трошковима поступка садржана у првостепеним пресудама и на посебна решења којима је одлучено о трошковима у тим поступцима. Дакле, закључак се не односи на стечајни поступак, нити на судски поступак ликвидације, који су, како је речено, *sui generis* поступци уређени посебним правилима.

У конкретном случају, решењем Привредног апелационог суда 7Пвж 335/2020 од 27.01.2021. године је преиначено решење првостепеног суда о усвајању завршног извештаја и завршног рачуна ликвидационог управника и о закључењу ликвидационог поступка, тако што је одбијен предлог за усвајање завршног извештаја и завршног рачуна, као и предлог за закључење поступка ликвидације на основу истих. Према томе, ликвидациони поступак није закључен и њега спроводе органи ликвидационог поступка, што су ликвидациони судија и ликвидациони управник, у поступку пред првостепеним судом који је за то надлежан по одредби члана 15. став 2. Закона о уређењу судова.

Привредни апелациони суд је, дакле, о жалби одлучио, тако што је преиначио првостепено решење и одлучио о предлогу завршног извештаја и завршног рачуна ликвидационог управника и о закључивању ликвидационог поступка, није укинуо то решење и није га вратио првостепеном суду на поновно суђење, те у том делу и не стоје наводи на којима се заснива одлука Привредног суда у Београду да изазове сукоб надлежности. Одлуке у преосталом делу првостепеног решења се доносе као последица спровођења поступка судске ликвидације, делом условљавају, а делом су непосредна последица закључења поступка, те нема места да о њима одлучује жалбени суд.

Према изнетом за спровођење поступка ликвидације у овом предмету надлежан је Привредни суд у Београду, како је одлучено у изреци.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић